

34. Az RMP Központi Vezetősége Politikai Titkárságának határozata a nemzetiségi kérdésről. (Részlet.) Bukarest, 1948. december 12.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének Politikai Titkársága a napokban ülést tartott, amelyen a RMP Központi Vezetősége plenáris ülésének megbízásából megvitatta a Párt feladatait a nemzeti kérdésben. A Politikai Titkárság a következő Határozatot hozta:

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége azoknak a nagy feladatoknak tudatában, amelyek a kapitalizmusról a szocializmusra való áttérés időszakában a munkásosztály és az egész nép előtt állanak, a demokratikus politikának a nemzeti kérdésben való következetes alkalmazása biztosítására szükségesnek tartja, hogy ezt a kérdést az egész Párt alaposan feldolgozza. Az osztályharc kiéleződésének jelenlegi feltételei között a Párt vonalának a nemzeti kérdésben való határozott alkalmazásával, még jobban megszilárdítjuk a dolgozó nép politikai és erkölcsi egységét, nemzetiségre való tekintet nélkül, a szocializmus építésének útján. Ugyanakkor veszélyes fegyvert ragadunk ki az osztályellenség, a reakció és az imperializmus kezéből. [...]¹

III.

[...]² A demokratikus rendszer mind a román nép, mind az együttlakó nemzetiségek számára megteremtette a gazdasági, társadalmi, politikai és nemzeti fejlődés és fölvirágzás feltételeit. A Román Kommunista Párt kezdeményezésére, demokratikus rendszerünk véget vetett minden nemzeti és faji megkülönböztetésnek, egyenlő jogokat biztosított az együttlakó nemzetiségek számára és anyagi feltételeket teremtett meg e jogok gyakorlására.

A Párt által a nemzeti kérdésben folytatott helyes politika eredményei:

A szegényparasztok nemzetiségre való tekintet nélkül egyenlő mértékben részesültek a földreform előnyeiben. Az állam olyan iskolákat tart fenn, amelyekben az együttlakó nemzetiségek anyanyelvén folyik a tanítás, az óvodáktól a felsőfokú intézetekig és egyetemig; a nemzetiségek nyelvén megjelenő lapok és könyvek kiadása; számos nemzetiségi, művelődési és művészeti intézmény létesítése; a közigazgatásban és igazságszolgáltatásban a nemzetiségek anyanyelvének használata; a nemzetiségeknek képviselői vannak a Nagy Nemzetgyűlésben; az együttélő nemzetiségek részt vesznek az államgépezet mindenfokú szervében; a nemzetiségek és demokratikus szervezeteik részt vesznek a politikai életben.

„Az egyenjogúság politikája szoros összefüggésben van a román nép és az együttlakó nemzetiségek közötti testvériesülés politikájával. A jogegyenlőségen alapuló testvéri együttélés a román demokrácia megszilárdításának és fejlődésének egyik alapvető eleme” – (Gh. Gheorghiu-Dej).

IV.

Egységes államunkban, a Román Népköztársaságban, a román nép mellett más népesek is élnek: magyarok, zsidók, oroszok, ukránok, bolgárok, görögök, albánok, szerbek, németek, stb. A Pártunk által kivívott sikerek között kiemelkedő helyet foglalnak el a nemzeti kérdés megoldásának vonalán elért eredmények. A földesúri és tőkés osztályra mért csapások, valamint az együttélő nemzetiségek nemcsak jogi, hanem tényleges egyenlőségének megvalósítása, megannyi csapás a sovinizmus és nacionalizmus gyökereire.

Pártunk komoly eredményeket ért el a néptömegeknek a testvéri együttélése, a proletár nemzetköziség szellemében való nevelése terén. Hiba lenne azonban, ha lebecsülnénk a nacionalizmus megnyilatkozásának, a polgári nacionalista ideológia befolyásának jelenlétét,

1 Az I. és II. pontot, amelyekben a marxizmus-leninizmus klasszikusaira történő szokásos hivatkozások találhatók, illetve a Jugoszláv Kommunista Szövetség „áruló klikkjének” rituális kiátkozása, nem közöljük.

2 A történelmi visszatekintést tartalmazó részeket elhagytuk.

mind a román lakosság, mind az együttlakó nemzetiségek soraiban. Ezeket a megnyilatkozásokat a belső és külső osztályellenség, a városi és falusi kizsákmányoló elemek, az angol–amerikai imperialisták ügynökei, közöttük a Vatikán ügynökei is idézik elő és táplálják.

A kizsákmányoló osztályok maradványai arra törekszenek, hogy sovinszta, antiszemita, magyarellenes áramlatokat idézzenek elő a román lakosság körében, hogy fenntartsák az előítéleteket az együttélő nemzetiségek nyelvével, népi hagyományaival és különleges nemzeti jellegével szemben.

Jóllehet, Pártunk Központi Vezetősége még az 1946. július 6.-i plenáris ülésen azt a konkrét feladatot tűzte az egész Párt elé, hogy foglaljon állást, az államgépezet olyan elemei ellen, amelyek közvetlenül vagy közvetve támogatják a román nép és az együttélő nemzetiségek közötti viszályt keltő akciót, a közszolgálatban még most is vannak egyes elemek, amelyek a régi államgépezet rothadt mentalitásának örökségeként, továbbra is sovinszta magatartást tanúsítanak. Ezek az elemek közönyt és meg-nemértést tanúsítanak a nemzetiségi tömegek szükségletei iránt. A Párt és a kormány politikájával ellentétben, ezek az elemek akadályt gördítenek a román nép és az együttélő nemzetiségek testvéri egyetértésének útjába, és kompromittálni igyekeznek a népi demokratikus államszerveket.

Sovinszta befolyás megnyilatkozása Pătrășcanu esete, aki a román polgárság ideológiájának és érdekeinek szószólójává vált és a nemzetiségekkel szemben a régi viszályt keltő politikát folytatta. Pártunk leleplezte, és határozottan elutasította áruló magatartását. Hasonlóképpen a kizsákmányoló osztályok maradványai arra törekszenek, hogy az együttlakó nemzetiségek körében is nacionalista sovén, antiszemita áramlatokat terjesszenek, az elszigetelődés, a kulturális elkülönülés irányzatát a népi demokráciánk harcától való eltávolodás irányzatát akarják kifejleszteni soraikban. És mindent az úgynevezett „nemzeti egység” hazug elméletének jegyében, amely az osztályharc politikáját az osztályok együttműködésének politikájával akarja helyettesíteni. [...] ³

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége megállapítja, hogy a pártszervezetek előrehaladtak a marxista-leninista irányvonal elsajátítását és alkalmazását illetően a nemzeti kérdésben. Egyes szektorokban azonban még sok tennivaló marad a polgári nacionalista ideológia befolyása és a nemzeti kérdés terén kifejtett munkában mutatkozó hiányosságok felszámolása tekintetében. Erélyesen le kell küzdeni ennek a kérdésnek a kezelésében a hibás, önmegnyugtató irányzatot, amely szerint ez a kérdés már teljesen megoldódott.

Bizonyos pártszervezetekben egyes elvtársak még most sem szentelnek elég figyelmet a működési körzetükben élő nemzetiségek közötti munkának és nem törekszenek arra, hogy felszámolják a sovinizmus maradványait a párttagok sorában. Más elvtársak, akik az együttlakó nemzetiségek körében működnek, nem folytatnak eléggé következetes harcot a saját nacionalista polgárságuk ellen, amely arra törekszik, hogy aláássa a dolgozó nép egységét. Azok az elvtársak, akik a nemzetiségek tömegszervezeteiben, vagy demokratikus bizottságaiban működnek, pártaktivistáknak kell tekintésük magukat ezekben a szervezetekben és bizottságokban, amelyeket határozottan kell irányítani a Párt vezetése alatt az osztályharc szellemében. [...] ⁴

V.

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége elemezte az osztályharc kiéleződésének feltételei között az együttlakó nemzetiségek körében kifejtett pártmunkát és megállapítja, hogy

³ Kihagytuk a közölt szövegből egy idézetet Sztálintól, és a szovjetellenességgel foglalkozó részt.

⁴ A folytatásban a szovjet példára való sztereotíp hivatkozás található.

a munkának ebben a tekintetben észlelhető megjavítása mellett szükséges a különböző nemzetiségek helyzetének megvizsgálása.

a) A magyar lakosság körében kifejtett munka, tekintettel a kérdés fontosságára, állandóan és komolyan foglalkoztatta a Pártot. A Párt helyes és szilárdan alkalmazott politikája következtében nagy eredményeket értünk el ezen a téren.

A Párt az állampolitikába is bevezette nemzetiségi politikájának irányvonalát és így sorra meg tudta hiúsítani az angol–amerikai imperializmus szolgálatában álló román és magyar reakció aljas mesterkedéseit, meg tudta teremteni a testvéri együttélést az erdélyi románok és magyarok között a tényleges jogegyenlőség alapján és ily módon hozzájárult a népek közötti béke megszilárdításához.

Nem szabad azonban lebecsülni az osztályellenség mesterkedéseinek hatását a magyar lakosság soraiban. A Magyar Népi Szövetségnek, a magyar dolgozó tömegek demokratikus szervezetének helyi vezetőségeibe befurakodott kizsákmányoló elemeket csak a legutóbbi időben távolították el. Teljes határozottsággal folytatni kell az úgynevezett „magyar egység”, vagyis az országban élő összes magyarok „egységét” hirdetőek leküzdését, akik a kizsákmányolókat és kizsákmányoltakat egy kalap alá akarják venni. Következésképpen kell küzdeni azok ellen, akik tagadják a munkásosztály pártjának vezető és irányító szerepét.

A magyar nacionalista polgárság maradi szelleme és elszigetelődése irányzata még most is érezhető egyes kulturális és gazdasági intézményekben. Meg kell adni a kellő támogatást, hogy ezek az intézmények valóban haladókká váljanak, és hogy ténylegesen bekapcsolódjanak népi demokráciánk építőmunkájának ütemébe.

Ugyancsak a fő feladatok egyike annak az álnok akciónak a leleplezése, amelyet a Vatikán ügynökei folytatnak a magyar lakosság körében, le kell leplezni a demokratikus építőmunka aláaknázására, a kormányzat megrágalmazására és a sovíniszta izgatásra irányuló akciókat.

A Magyar Népi Szövetségnek fokoznia kell a magyar néptömegek nevelésének munkáját, a polgári nacionalista ideológia és a Vatikán reakciós politikája befolyásának leküzdésére. [...] ⁵

VI.

Népi demokráciánk kifejlesztéséért, a tartós békéért, az imperializmus és a reakció ellen folytatott harcban a nemzeti kérdés megoldása egyik fontos feladata a Pártja által vezetett munkásosztálynak. Az ebből a kérdésből eredő feladatoknak pedig elsőrendű jelentőségük van.

Csak úgy biztosíthatjuk országunk nemzeti függetlenségét és szuverenitását a szocializmus felépítését országunkban, ha az összes dolgozók nemzetiségre való tekintet nélkül egyesülnek. [...] ⁶ Biztosítani kell, hogy a román nép mellett az összes nemzetiségek részt vegyenek a Román Népköztársaság megerősítésében. Meg kell szilárdítani a dolgozó nép harci egységét a kizsákmányoló osztályok nacionalista, sovíniszta, antiszemita befolyásának felszámolására.

A Román Munkáspárt Központi Vezetőségének az a felfogása, hogy az összes szervezeteknek, az összes párttagoknak meg kell feszíteniök erejüket, hogy határozottan alkalmazzák a Párt irányvonalát a nemzeti kérdésben. Meg kell semmisíteniök a polgári nacionalizmus minden maradványait és mozgósítaniök kell a dolgozó tömegeket a közös harcok győzelmeire, a népi demokrácia megszilárdításáért, a szocializmus építésének útján.

Romániai Magyar Szó, 1948. december 15.

⁵ A folytatásban a zsidó, német, orosz, ukrán, stb. kisebbségekkel foglalkozik a határozat.

⁶ A párttagok feladatait soroló bekezdést nem közöljük.

